

pielikums
saistošajiem noteikumiem Nr.2025/2

**“Grozījums Aizkraukles novada domes 2021. gada 21. oktobra
saistošajos noteikumos Nr. 2021/15
“Par Aizkraukles novada pašvaldības atbalstu audžuģimenēm”**

Aizkraukles novada domes
2025. gada 23.janvāra saistošo noteikumu Nr. 2025/2
“Grozījums Aizkraukles novada domes 2021. gada 21. oktobra
saistošajos noteikumos Nr. 2021/15
“Par Aizkraukles novada pašvaldības atbalstu audžuģimenēm”
PASKAIDROJUMA RAKSTS

<p>1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums</p>	<p>1.1. saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi”: Saistošo noteikumu mērķis ir paaugstināt pašvaldības pabalstu apmēru audžuģimenē ievietota bērna uzturam, apģērba un mīkstā inventāra iegādei, vienlaikus nosakot to, ka pabalstu apmērs ir piesaistīts valstīt noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, lai tas mainītos līdz ar minimālās mēneša darba algas apmēru.</p> <p>1.2. problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi: Līdzšinējo pašvaldības pabalstu apmēru audžuģimenei Aizkraukles novada pašvaldība ir apstiprinājusi 2021. gadā, no šī laika posma pabalstu apmērs nav pārskatīts, taču ekonomiskā situācija valstī ir mainījies. Aizkraukles novada administratīvajā teritorijā ir reģistrētas 8 audžuģimenes. Ņemot vērā nelielo atbalsta apmēru, šīs ģimenes prioritāri izvēlas uzņemt citu pašvaldību bērnus, līdz ar to Aizkraukles novada pašvaldībai jāizvēlas citas ārpusģimenes aprūpes formas, kas izmaksā ievērojami vairāk kā audžuģimenes nodrošinātie pakalpojumi. Šobrīd audžuģimenēs atrodas 17 bērni, no kuriem tikai 4 ir ievietoti audžuģimenēs Aizkraukles novada administratīvajā teritorijā. Apzinoties situāciju novados, ar ko robežojas Aizkraukles novads, var secināt, ka Aizkraukles novadā atlīdzība ir viszemākā, līdz ar to nepieciešams šo atlīdzību paaugstināt, lai piesaistītu jaunas audžuģimenes un pašvaldībai nebūtu jāizvēlas citas ārpusģimenes formas, kas izmaksā ievērojami dārgāk.</p> <p>1.3. pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums: Šobrīd Aizkraukles novada pašvaldība nodrošina ikmēneša pabalstu bērna uzturam 260.00 <i>euro</i> apmērā par bērnu līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai, pabalstu bērna uzturam 305.00 <i>euro</i> apmērā par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, kā arī pabalstu apģērba un mīkstā inventāra iegādei bērnam kalendārajā gadā 200.00 <i>euro</i> apmērā, kas ir vairāk, kā noteikts 2018. gada 26. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr. 354 “Audžuģimenes noteikumi” 78. punktā, taču Aizkraukles novada pašvaldības nodrošinātais atbalsts audžuģimenei nav konkurētspējīgs ar citu pašvaldību nodrošināto atbalstu, līdz ar to nepieciešams precizēt esošo regulējumu. Analizējot apkārtējo pašvaldību atbalstu audžuģimenēm, var secināt, ka tas ir viens no zemākajiem konkrētajā apvidū:</p>
---	--

	Ikmēneša pabalstu bērna uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai (euro)	Ikmēneša pabalstu bērna uzturam no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai (euro)	Pabalstu apgērba un mīkstā inventāra iegādei bērnam kalendārajā gadā (euro)
Aizkraukles novada pašvaldība	260	305	200
Bauskas novada pašvaldība	420	420	300
Jēkabpils novada pašvaldība	300	300	600
Madonas novada pašvaldība	350	420	200
Ogres novada pašvaldība	215	258	450

Daļa no pašvaldībām papildus šiem pabalsta veidiem nodrošina arī citus pabalstus, piemēram, pabalstu izglītībai, pabalstu medicīnas izdevumu segšanai bērniem, kuri atrodas šajās audžuģimenēs.

1.4. **ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība:**
Aizkraukles novada pašvaldība turpinās nodrošināt atbalstu audžuģimenēm esošajā apjomā, taču rodas riski, ka aizvien mazāk audžuģimenes izvēlēšies uzņemt Aizkraukles novada pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētos bērnus, līdz ar to būs nepieciešams meklēt alternatīvu risinājumu – ilgstošu sociālo aprūpi, kas pašvaldībai var izmaksāt ievērojami dārgāk.

1.5. **iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības:**
Turpināt nodrošināt atbalstu esošajā līmenī.

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu

2.1. saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus:

Pabalsts	Aprēķins	Izmakšas euro
Ikmēneša pabalstu bērna uzturam par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai.	2 bērni * 333 euro * 12 mēneši	7 992
Pabalstu bērna uzturam par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.	15 bērni * 370 euro * 12 mēneši	66 600

	<table border="1" data-bbox="608 120 1489 309"> <tr> <td data-bbox="608 120 1062 266">Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei bērnam kalendārajā gadā 200.00 euro apmērā.</td> <td data-bbox="1062 120 1303 266">17 bērni * 370 <i>euro</i></td> <td data-bbox="1303 120 1489 266">6 290</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="608 266 1303 309">Izdevumu plāns 2025.gadam:</td> <td data-bbox="1303 266 1489 309">80 882</td> </tr> </table> <p data-bbox="624 349 1489 495">2.1.1. samazina vai palielina ieņēmumu daļu: Pašvaldības ieņēmumu daļa nemainās. Valsts turpina nodrošināt atbalstu pašvaldībām Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā.</p> <p data-bbox="624 499 1489 752">2.1.2. samazina vai palielina izdevumu daļu: Ņemot vērā, ka izdevumu plāns ir indikatīvs un var mainīties atbilstoši pieprasījumam var secināt, ka pašvaldības izdevumu daļa būtiski nepalielinās. Veicot grozījumus, izdevumu plāns šim mērķim nākamajā gadā palielināsies apmēram par 20%, taču kopējais izdevumu pieaugums ir nebūtisks.</p> <p data-bbox="624 757 1489 902">2.1.3. ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām): Izdevumi neietekmē citas pašvaldības budžeta pozīcijas.</p> <p data-bbox="549 907 1489 1081">2.2. informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6.sadaļu). Jaunu darba vietu veidošanu saistošie noteikumi neparedz.</p>	Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei bērnam kalendārajā gadā 200.00 euro apmērā.	17 bērni * 370 <i>euro</i>	6 290	Izdevumu plāns 2025.gadam:		80 882
Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei bērnam kalendārajā gadā 200.00 euro apmērā.	17 bērni * 370 <i>euro</i>	6 290					
Izdevumu plāns 2025.gadam:		80 882					
<p data-bbox="213 1104 504 1462">3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p data-bbox="549 1104 1489 1462">3.1. sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību: Palielinot atbalstu audžuģimenēm Aizkraukles novadā, tiks uzlabota bērnu, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē, sociālā labklājība un dzīves apstākļi, veicinot viņu attīstību, emocionālo labsajūtu, integrāciju sabiedrībā un iespējas augt ģimeniskai videi pietuvinātā vidē, tādējādi mazinot šo bērnu sociālās atstumtības risku.</p> <p data-bbox="549 1467 1489 1753">3.2. ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība: Nav attiecināms.</p> <p data-bbox="549 1758 1489 2045">3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi: 3.3.1. ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību”: Nav attiecināms. 3.3.2. nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā: Nav attiecināms.</p>						

	<p>3.3.3. radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā: Nav attiecināms.</p> <p>3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā: Nav attiecināms.</p> <p>3.5. ietekme uz konkurenci: Nav attiecināms.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>4.1. institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālās palīdzības pabalstus, personai ir jāvēršas Aizkraukles novada Sociālajā dienestā (tai skaitā teritoriālajās vienībās un attālinātajos klientu pieņemšanas punktos Aizkraukles novada pagastu pakalpojumu centros) vai arī jāiesniedz iesniegums izmantojot elektroniskos saziņas kanālus.</p> <p>4.2. galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālos palīdzības pabalstus, personai jāievēro procedūras posmi, kuri ir noteikti esošo saistošo noteikumu 4.punktā. Saistošie noteikumi nemaina līdzšinējo materiālo pabalstu saņemšanas kārtību.</p> <p>4.3. paredzētās administratīvo procedūru izmaksas:</p> <p>4.3.1. saimnieciskās darbības veicējiem: Nav paredzētas.</p> <p>4.3.2. fiziskajām personām: Nav paredzētas.</p> <p>4.3.3. nevalstiskā sektora organizācijām: Nav paredzētas.</p> <p>4.3.4. budžeta finansētām institūcijām: Nav paredzētas.</p>
<p>5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem</p>	<p>5.1. pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi: Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta devīto daļu pašvaldību autonomā funkcija ir nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta vienpadsmito daļu pašvaldību autonomā funkcija ir īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 36. panta otrā daļa nosaka, ka Pašvaldība palīdz audžuģimenēm bērnu audzināšanā un nodrošina nepieciešamos sociālos pakalpojumus. Audžuģimenei ir tiesības saņemt līdzekļus bērna uzturam. Ministru kabinets nosaka līdzekļu apmēru bērna uzturam. 2018. gada 26. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr. 354 “Audžuģimenes noteikumi” 78. punkts nosaka, ka pabalstu bērna uzturam un pabalstu apģērba un mīkstā inventāra iegādei audžuģimenei izmaksā no tās pašvaldības budžeta līdzekļiem, kura noslēgusi līgumu ar audžuģimeni.</p> <p>5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai</p>

	<p>uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.):</p> <p>Lai īstenotu saistošajos noteikumos paredzēto, Pašvaldība ir izveidojusi iestādi Aizkraukles novada Sociālais dienests, kura organizē sociālo darbu, nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un administrēšanu un ir atbildīga par valsts deleģēto funkciju pašvaldībai sociālās aizsardzības jomā izpildi. Sociālās palīdzības pabalstu administrēšanu nodrošina Sociālās palīdzības nodaļa. Saistošo noteikumu īstenošanā iesaistīta Aizkraukles novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Finanšu un grāmatvedības nodaļa, kas veic sociālās palīdzības pabalstu izmaksu un Juridiskā nodaļa, kas sniedz konsultatīvu atbalstu saistošo noteikumu piemērošanā.</p> <p>Saistošie noteikumi neparedz uzlikt jaunus pienākumus vai uzdevumus esošajiem darbiniekiem, kā arī neparedz izveidot jaunas darba vietas.</p>
<p>6. Informācija par izpildes nodrošināšanu</p>	<p>6.1. saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija:</p> <p>Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Aizkraukles novada Sociālais dienests un Aizkraukles novada pašvaldības Centrālā pārvalde. Jaunu institūciju izveidi, esošo likvidāciju vai reorganizāciju saistošie noteikumi neparedz.</p> <p>6.2. izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2.sadaļā norādīto):</p> <p>Sociālās palīdzības pabalstus, kas attiecas uz ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem organizē Aizkraukles novada Sociālā dienesta Sociālās palīdzības nodaļas darbinieks, kas specializējies šo jautājumu risināšanā.</p>
<p>7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana</p>	<p>7.1. vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai:</p> <p>Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa – bērnu, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē, sociālās labklājības, dzīves apstākļu un emocionālās labsajūtas uzlabošanai, kā arī viņu iespēju augt ģimeniskai videi pietuvinātā vidē – sasniegšanas nodrošināšanai, un tie paredz tikai nepieciešamos pasākumus šī mērķa īstenošanai. Bērnam atrodoties audžuģimenē, kura ir tuvāka viņu vecāku dzīvesvietai veicina bērnu un vecāku saskarsmi uz ko arī norādījis Tiesībsarga birojs.</p> <p>7.2. samērīguma tests:</p> <p>7.2.1. vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai:</p> <p>Pašvaldība nodrošina Pašvaldību likumā noteikto funkciju izpildi.</p> <p>7.2.2. vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai:</p> <p>Nepalielināt atbalstu audžuģimenēm.</p> <p>7.2.3. vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša:</p> <p>Pašvaldības rīcība, izstrādājot saistošos noteikumus ir samērīga, atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām.</p>

<p>8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām</p>	<p>8.1. sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā: Sabiedrības pārstāvji nav iesaistīti konsultācijās saistošo noteikumu izstrādes procesā.</p> <p>8.2. izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli): Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46. panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2024. gada 18. decembra līdz 2025. gada 1. janvārim publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Par saistošo noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu sabiedrības priekšlikumi vai iebildumi nav saņemti.</p>
--	--

Domes priekšsēdētāja vietnieks
attīstības un sadarbības jautājumos

Dainis Vingris